

1. Dokazati da je mreža modularna ako i samo ako za svako  $x, y, z \in L$  važi :

$$(x \wedge y) \vee (z \wedge (x \vee y)) = (x \vee y) \wedge (z \vee (x \wedge y)).$$

2. Konstruisati logičko kolo koje realizuje množenje da trocifrena binarna broja.
3. Imamo nepravilnu kocku sa raspodelom

i	1	2	3	4	5	6
p(i)	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{3}$

i 6 novčića, od kojih su prva tri ispravna, na četvrtom su dva pisma, a na petom i šestom po dve glave.

Bacamo kocku, pa zavisno od toga koji broj padne, uzima se odgovarajući novčić i baca se. Odrediti entropiju ishoda kocke, ako se zna da je pala glava na novčiću.

4. Izvor emituje simbole A, B i C sa verovatnoćama 0,2; 0,3 i 0,5, redom. Na izlazu se ti simboli javljaju sa verovatnoćama 0,2; 0,29 i 0,51, redom. Ako je verovatnoća ispravnog prenosa simbola A 0,7; simbola B 0,8 i simbola C 0,9 i verovatnoća da se prilikom prenosa simbol B zameni simbolom A 0,2, odrediti matricu kanala, entropiju složenog sistema ulaz-izlaz, kao i srednju uzajamnu informaciju ulaza i izlaza.
5. Dati su kodovi:  $U = \{0, 01, 11, 0211, 11022\}$  i  $V = \{00, 01, 22, 220, 1220\}$ . Za onaj od njih koji omogućuje jednoznačno dekodiranje proveriti da li je optimalan za raspodelu  $\{0, 4; 0, 3; 0, 2; 0, 05; 0, 05\}$ . Za drugi kod odrediti reč koja se na dva načina može dekodirati.

1. Dokazati da u svakoj mreži  $L$ , za sve  $x, y, z \in L$  važi :

$$((x \wedge y) \vee (x \wedge z)) \wedge ((x \wedge y) \vee (y \wedge z)) = x \wedge y.$$

2. Odrediti minimalne DNF i konstruisati što jednostavnije prekidačko kolo za izdvajanje brojeva:  $\{0, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 14\}$  od brojeva 0-14.
3. Održava se teniski susret između dve ekipe od po dva člana. neka su to ekipe  $A = \{a_1, a_2\}$  i  $B = \{b_1, b_2\}$ . Meč se održava na sledeći način: kockom se izabere iz svake ekipe po jedan član, oni međusobno odigraju meč, i koji igrač pobedi on donese pobedu ekipi. Odnosi snaga između pojedinih igrača su sledeći: igrač  $a_1$  ima 40% šanse da pobedi igrača  $b_1$ , a 20% šanse da pobedi igrača  $b_2$ , a igrač  $a_2$  ima 90% šanse da pobedi igrača  $b_1$ , a 60% šanse da pobedi igrača  $b_2$ .  
Odrediti neodređenost izbora igrača koji su učestvovali u susretu, ako se zna da je pobedio tim B.
4. Dat je binarni kod  $V$  čije dužine kodnih zamena ne prelaze  $k$ . Koliko najmanje bi kod trebalo da ima kodnih zamena, a da bismo sa sigurnošću mogli tvrditi da on ne omogućava jednoznačno dekodiranje. Dokazati! Ako se taj broj kodnih zamena umanjuje za jedan, konstruisati takav prefiksni kod za  $k = 3$ .

5. Dati su kodovi:  $U = \{0, 01, 11, 0211, 11022\}$  i  $V = \{00, 01, 22, 220, 1220\}$ . Za onaj od njih koji omogućuje jednoznačno dekodiranje proveriti da li je optimalan za raspodelu  $\{0, 4; 0, 3; 0, 2; 0, 05; 0, 05\}$ . Za drugi kod odrediti reč koja se na dva načina može dekodirati.

Matematičke osnove informatike, IIA, 30.jun 2000.

1. Neka je  $n \geq 2$  prirodan broj i  $B$  skup svih delitelja broja  $n$ , a za  $a, b$  iz  $B$ ,  $a \cdot b = NZD\{a, b\}$ ;  $a \vee b = NZS\{a, b\}$ ;  $a' = n/a$ . Tada je  $\mathcal{B} = (b, \cdot, \vee, ', 1, n)$  Bulova algebra ako i samo ako je  $n$  kvadratno slobodan (nije deljiv nijednim kvadratom prirodnog brojevećeg od jedan). Dokazati!
2. Konstruisati logičko kolo koje realizuje množenje dva trocifrena binarna broja.
3. Neka se simboli  $x_1, x_2$  i  $x_3$  nezavisno pojavljuju sa verovatnoćama 0,5; 0,4 i 0,1, redom. Ako je matrica kanala

$$\mathbf{\Pi} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0,2 & 0,3 & 0,5 \\ 0 & 0,6 & 0,4 \end{bmatrix}$$

naći entropiju ulaza i izlaza  $H(X)$  i  $H(Y)$ , zatim  $H(X, Y)$ , kao i srednju uzejamnu informaciju  $I[X, Y]$ . Kako treba dešifrovati reč  $x_1x_2x_3$  na izlazu, pa da to bude sa minimalnim greškama?

4. Dat je binarni kod  $V$  čije dužine kodnih zamena ne prelaze  $k$ . Koliko najmanje bi kod trebalo da ima kodnih zamena, a da bismo sa sigurnošću mogli tvrditi da on ne omogućava jednoznačno dekodiranje. Dokazati! Ako se taj broj kodnih zamena umanjuje za jedan, konstruisati takav prefiksni kod za  $k = 3$ .
5. Na ulazu u komunikacijski kanal javljaju se elementi alfabeta  $A = \{a, b\}$ , i to  $a$  tri puta češće nego  $b$ . Kodirati uređene trojke alfabeta  $A$  Šenonovim kodom. Da li je taj kod optimalan? Proceniti entropiju izvora.

Matematičke osnove informatike, IIA, 20.sep.2000.

1. Dokazati da u svakoj mreži  $L$ , za sve  $x, y, z \in L$  važi:

$$((x \wedge y) \vee (y \wedge z \wedge (x \vee y))) \wedge y \leq (x \vee y) \wedge (z \vee (x \wedge y)) \wedge (x \vee (y \wedge z)).$$

2. Odrediti minimalnu DNF i konstruisati što jednostavnije logičko kolo koje realizuje korenoanje četvorocifrenog binarnog broja, a nije definisano kad koren nije ceo broj.
3. Održava se teniski susret između dve ekipe od po dva člana. neka su to ekipe  $A = \{a_1, a_2\}$  i  $B = \{b_1, b_2\}$ . Meč se održava na sledeći način: kockom se izabere iz svake ekipe po jedan član, oni međusobno odigraju meč, i koji igrač pobedi on donese pobedu ekipi. Odnosi snaga između pojedinih igrača su sledeći: igrač  $a_1$  ima 60% šanse da pobedi igrača  $b_1$ , a 80% šanse da pobedi igrača  $b_2$ , a igrač  $a_2$  ima 10% šanse da pobedi igrača  $b_1$ , a 40% šanse da pobedi igrača  $b_2$ .  
Odrediti neodređenost izbora igrača koji su učestvovali u susretu, ako se zna da je pobedio tim B.
4. Izvor emituje simbole A, B i C sa verovatnoćama 0,2; 0,3 i 0,5, redom. Na izlazu se ti simboli javljaju sa verovatnoćama 0,2; 0,29 i 0,51, redom. Ako je verovatnoća ispravnog prenosa simbola A 0,7; simbola B 0,8 i simbola C 0,9 i verovatnoća da se prilikom prenosa simbol B zameni simbolom A 0,2, odrediti matricu kanala, entropiju složenog sistema ulaz-izlaz, kao i srednju uzajamnu informaciju ulaza i zlaza.

5. Dokazati da nijedan binarni kod sa  $1 + 2^k$  kodnih zamena ne većih od  $k$ , ne omogućuje jednoznačno dekodiranje.

Matematičke osnove informatike, IIA, 14.oktobar 2000.

1. Dokazati da je mreža modularna ako i samo ako za sve  $x, y, z$  iz  $L$  važi sledeći zakon:

$$(z \wedge (x \vee y)) \vee y = (z \vee y) \wedge (x \vee y).$$

2. Konstruisati logičko kolo koje realizuje množenje dva dvocifrena binarna broja.
3. Ako je pri svakom gađanju u metu verovatnoća pogotka  $p$ , posle koliko gađanja treba prekinuti i proveriti da li je meta pogođena, ako se želi da informacija u tom saopštenju bude maksimalna? Odrediti broj gađanja za slučaj  $p = 0,11$ .
4. Na ulazu simetričnog kanala je izvor  $(A, P_A)$ , gde je  $A = \{\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3\}$  i  $p(\alpha_1) = 0,1; p(\alpha_2) = 0,5; p(\alpha_3) = 0,4$ . Na izlazu iz kanala odgovarajući sistem  $(B, P_B)$  ima raspodelu  $(0,37; 0,36; 0,27)$ . Odrediti matricu tog kanala i njegov kapacitet.
5. Naći kod čija je kontrolna matrica

$$F = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix},$$

odrediti mu kodno rastojanje i generišuću matricu.